EXTRA-NUMMER

VAN HET

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

ZATURDAG 6 JULIJ 1861.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 25 *Mei* 1861.

POLITIEK OVERZIGT.

Reeds in ons vorig nommer hadden wij gelegenheid melding te maken van de flinke houding des ministers van kolonien bij de beraadslaging over het koloniaal batig slot, waarbij hij pertinent en cordaat weigerde de intrekking van het besluit betreffende de vrachtvermindering. Niet minder lof verdient zijne houding bij de discussien over de begrooting. Het voorloopig verslag der tweede kamer was kort, maar bevatte vragen over de gewigtigste koloniale belangen. Het ántwoord des ministers was even kort; maar duidelijk, rond en open. Op meest alle punten was het in de rigting der liberale partij. Omtrent het cultuurstelsel stemde hij toe dat het dienen moet om de bevolking op te leiden tot vrijen arbeid, maar als dit doel bereikt is, meent hij, dat de staat door vrijwillige overeenkomsten met de Javanen aan te gaan, de voordeelen moet trachten te behouden, die hij nu uit den verpligten arbeid trekt. De uitgifte der cultuurcontracten en de pensioenen zullen door de wet geregeld moeten worden. Zoolang de wet op de pensioenen nog niet gereed is zal van de bestaande bepalingen daarop niet afgeweken worden. De comptabiliteitswet zal spoedig aangeboden worden. Daarin zal echter geene bepaling opgenomen zijn omtrent de vaststelling der begrooting bij de wet, maar de Indische begrootingen zullen onmiddelijk aan de kamers medegedeeld worden, nadat zij door den koning zijn goedgekeurd. Alle uitgaven voor de kolonien hier te lande, zullen op de begrooting van het departement worden gebragt. De herziening van dat tarief van in-, uit- en doorvoer in Indie zal in de volgende zitting geschieden. Het postwezen in Indie zal verbeterd worden. Alle aanvragen om concessien voor spoorwegen in Indie zullen naar het Indisch bestuur verwezen worden, terwijl de staat geene geldelijke ondersteuning of garantie zal verleenen zonder goedkeuring der wetgevende magt. Over de verbetering der havens en reeden in Indie zal de minister de noodige inlichtingen inwinnen. De uitgifte van woeste gronden zal bevorderd worden, terwijl landbouw en nijverheid, ingevolge art. 60 van het regerings-reglement, aanmoediging zullen ondervinden. Er zal met omzigtigheid aan den verkoop van gouvernements-producten in Indie uitbreiding gegeven worden. De West-Indische wetboeken zullen bij de wet worden vastgesteld.

Ziedaar eene opsomming der punten, die de memorie van beantwoording bevat, en waarin voor het grootste deel aan de eischen der liberale partij wordt te gemoet gekomen. Natuurlijk dat die memorie een goeden indruk maakte.

Bij de algemeene beraadslagingen over de begrooting werd de minister door de kamer dan ook zeer goed ontvangen. Zijne loyale, ronde, eerlijke houding maakt bij alle partijen den besten indruk. Zijne begrooting werd dientengevolge aangenomen met algemeene stemmen behalve één, die van den heer *van der Linden*, die echter niet om de rigting tegenstemde, maar om het beginsel, dat hij geene begrooting goedkeurde, waarop niet alle uitgaven, welke hier te lande geschieden, voorkomen. Hierboven hebben wij reeds gezegd, dat de minister het opnemen dier uitgaven in de eerstvolgende begrooting beloofd heeft.

Voorts heeft de minister reeds een grooten stap gedaan, door de overlegging bij zijne memorie van antwoord van de koloniale begrooting over 1859, en gedurende de beraadslaging van die over 1860, welke voor de leden gedrukt zal worden.

Ooogstte dus de heer *Loudon* van alle zijden goedkeuring in, de houding van den heer *van Zuylen* wekte bij allen afkeuring. Zijne redevoeringen strekten om de toezeggingen van den minister van kolonien te beperken; en terwijl deze zijne liberale rigting getrouw bleef, sprak de eerste steeds in behoudenden zin. Het schijnt dan ook dat er tusschen deze beide ministers weinig overeenstemming bestaat.

Wij kunnen hier geene ontleding der discussien geven, maar onze lezers zullen die vinden in de voorwoorden en in de Haagsche brieven, voorkomende in de *N. R. C.* Wij kunnen hun echter zeer aanraden die discussien zelven te lezen, welke uiterst interessant zijn. Nog nimmer heeft een minister van kolonien in zulken liberalen geest gesproken en is zóó rond en ruiterlijk met zijn stelsel voor den dag gekomen. De mededeeling der begrootingen aan de Kamer is reeds een stap, waarvan het gewigt niet te miskennen is.

De behoudend koloniale partij gevoelt zich onder dit alles niet aangenaam gestemd en zal niets onbeproefd laten, om den heer Loudon te doen vallen. Zij moge daarin slagen of niet, zij zal evenmin den indruk kunnen uitwisschen, die de flinke verklaringen van den minister gemaakt hebben, als zij de kracht der gedane toezeggingen, vooral van de overlegging der begrootingen zal kunnen ontzenuwen.

De minister van binnenlandsche zaken heeft een paar kleine nederlagen ondervonden. De wet op de aanhaling bestond uit één artikel. Dat artikel is bij amendement van den heer Thorbecke door een ander vervangen. Voorts is op voorstel van den heer van Heukelom, het werk der herstelling aan de loterijzaal gestaakt, totdat de minister inlichtingen zal hebben gegeven op de vraag in hoeverre het noodzakelijk was, het dak van dat gebouw geheel af te nemen en te vernieuwen. Het doel der toegestane gelden voor dat gebouw was slechts *restauratie* in den stijl waarin het gebouwd is, niet renovatie in een anderen stijl.

De gelden voor den watersnood in Indie blijven steeds vloeijen. Zoo verneemt men, dat de te Deventer bestaande commissie tot het inzamelen van bijdragen den 1ste Mei ll. reeds had ontvangen *f* 2341.09, waarvan zij *f* 1215.59 zelve inzamelde aan de huizen, en waarvan *f* 1025.50 bij den thesaurier der commissie zijn ingezonden. Het bedrag is overgemaakt aan de commissie te 's Hage.

De commissie te Utrecht, heeft reeds de aanmerkelijke som van *f* 9000 naar de hoofd-commissie te 's Hage kunnen verzenden. De collecte te Arnhem gedaan bragt *f* 3644 op en die door eenige officieren en de leden van de kamer van koophandel te Vlissingen aan de huizen der ingezetenen gedaan, heeft *f* 385.26½ opgebragt. Eene den 7den dezer in de gemeente Abcoude, Baambrugge en Abcoude Proostdij gehouden collecte heeft opgebragt eene som van *f* 220.— Bij het departement van kolonien is van den burgemeester van Gorinchem ontvangen eene som van *f* 425,50, zijnde de opbrengst eener schaalcollecte. De meeste der bestaande commissien hebben van het ontvangen bedrag nog geene openbare melding gemaakt. De fabriekanten te Hengelo zijn voornemens om ten behoeve van de door den watersnood op Java getroffenen, bij hunne wevers eene gift te vragen. Zij rekenen op 30 cent voor iederen wever, en twijfelen er niet aan dat op die wijze een aanzienlijk bedrag door die werklieden zal worden bijeengebragt.

De commissie die zich te Delft heeft zamengesteld met doel eene verloting te houden, ten behoeve der noodlijdenden op Java, heeft daartoe de vereischte goedkeuring van Z. M. den koning ontvangen. Het aantal loten, dat zal kunnen worden uitgegeven, is voorloopig op 10,000 bepaald.— Met genoegen verneemt men, dat deze poging tot verzachting van de ramp die Java heeft getroffen, allerwege groote sympathie en medewerking ondervindt, en dat reeds vele aanzienlijke geschenken, bestemd tot prijzen voor de verloting, bij de leden der commissie zijn ontvangen.

De commissie is voornemens een catalogus te vervaardigen der ingezonden voorwerpen, met opgave van de namen der inzenders, voor zoo ver die opgegeven worden, om daardoor een ieder, die door het schenken van prijzen het doel der commissie heeft helpen bevorderen, de gelegenheid te geven om, door zich zoodanigen catalogus aan te schaffen, in het bezit te zijn van eene aangename herinnering aan eene onderneming, waaraan hij zelf zulk een werkzaam aandeel heeft genomen.

Bij voortduring ontvangt de commissie aanzienlijke geschenken voor prijzen. Zoo ontving zij dezer dagen van Z. M. den koning twee prachtige prijzen, waarbij tevens voor 100 loten aandeel genomen werd; wijders van H. M. de koningin twee prachtige geschenken; van Z. K. H. prins Frederik eene kostbare schrijf- en reis-casette en een smaakvol object de luxe; van H. K. H. prinses Frederik een zeer elegant porceleinen déjenner-servies; van H. K. H. prinses Mariane twee zeer fraaije schilderijen, waarbij H. K. H. tevens voor vijftig loten in de verloting aandeel nam, en van Z. H. den hertog Bernhard van Saxen-Weimar-Eisenach, eene prachtige schilderij op porcelein (copie naar eene schilderij van Titiaan), vervaardigd door Schmidt, te Bamberg; en van mevrouw A. F. van de Watering Alberdinkg, een bijbel in folio, prachtig ingebonden in antieken lederen band.

De sub-commissie te Amsterdam heeft reeds 3 à 4000 loten aangevraagd.

Er hebben zich wijders voor deze loterij onderscheidene sub-commissien gevormd. Zij bestaan te Amsterdam uit de heeren: mr. J. E. Banck, A. J. Bik, Th. F. Egidius, M. H. Insinger, mr. David J. C. van Lennep, J. J. Mijnssen, jhr. A. Roëll, Robbt, R. Toe-laer, Prof. P. J. Veth, mr. F. Th. Westerwoudt, J. de Ruijter de Wildt en Joh. Zimmerman; en te 's Hage uit de heeren: Gallois, baron de Salis en H. C. A. Smissaert.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Twee kwestien zijn er die op dit oogenblik alles beheerschen, of beter gezegd, die van eenig staatkundig belang zijn: de ontruiming van Syrie door de Franschen en de discussien in den Hongaarschen landdag. De tweede is wel de gewigtigste, want daarmede staan de vraagstukken van Italien en Polen in een naauw verband. Wat de Hongaren op het oog hebben, blijkt duidelijk uit eene rede van den heer Deak den tegenwoordigen leider der gematigde partij in dat land, den 13e. dezer in het huis der afgevaardigden te Pesth gehouden. De hoofddenkbeelden in dit merkwaardig document komen op het volgende neder:

Twee staten, zegt de heer Deak, kunnen met elkander bestaan al bestaat er geen andere band tusschen hen, dan de eenheid van het regerend huis: Zweden en Noorwegen bewijzen dit. En waarom zouden wij, die met de Oostenrijksche erflanden mede alleen door de persoonlijke unie onder dezelfde dynastie, verbonden zijn, waarom zouden wij niet staatsregtelijk van elkander onafhankelijk, en toch broederlijk naast elkander kunnen bestaan, wanneer wij elkanders regten en belangen wederkeerig eerbiedigen? Wanneer wij de constitutionele onafhankelijkheid en zelfstandigheid van Hongarije verdedigen, wanneer wij tegen die naauwere verbindtenis protesteren, die men ons als het ware als voorwaarde van het gedeeltelijk herstel onzer staatsinrigting wil opdringen, dan is het ons doel niet, eene vijandige houding tegen de constitutionele volken der erfstaten aan te nemen. Wij willen het bestaan der monarchie in geen gevaar brengen, en zijn bereid om datgene, wat wij doen mogen en zonder schending van onze zelfstandigheid en constitutionele regten doen kunnen, ook nog boven de mate onzer bij de wet voorgeschreven pligten, op grond van de billijkheid en uit politieke consideratien te doen, opdat onder de zware lasten, welke de verkeerde handelwijs van een autocratisch bestuur ons opgelegd heeft, niet het welzijn der erflanden en te gelijk ons eigen welzijn te loor ga; opdat voor hen, gelijk voor ons de nadeelige gevolgen van het gevallen regeringsstelsel verhoed worden. Maar alleen als zelfstandig, onafhankelijk, vrij land, willen wij met hen als zelfstandige, onafhankelijke en vrije landen in betrekking komen; alleen langs dien weg zullen wij hunne en onze belangen met elkander kunnen overeen brengen. Ten stelligste verwerpen wij daarentegen elke ondergeschiktheid, elke zamensmelting op het gebied van regering en wetgeving; want dat ware eene opoffering van onze zelfstandigheid. Wij achten het daarom noodig plegtig te verklaren dat wij de door het staatsverdrag en door koninklijke krooningseeden gewaarborgde constitutionele zelfstandigheid en wettige onafhankelijkheid des lands, aan geenerlei overweging noch belangen kunnen opofferen, en dat wij daaraan vasthouden als den grondslag en de hoofdvoorwaarde van ons nationaal bestaan. Wij kunnen daarom volstrekt niet toegeven, dat de beslissing omtrent de belastingen en de levering van krijgsvolk, in eenig punt hoe ook genaamd, aan den Hongaarschen Landdag onttrokken worde. Gelijk wij het regt van wetgeving niet ten aanzien van andere landen willen uitoefenen, zoo kunnen wij ook dat regt ten aanzien van Hongarije met niemand anders dan met den koning van Hongarije deelen; wij kunnen de regering en het bestuur van Hongarije van niemand anders dan van den koning van Hongarije afhankelijk maken, en dus ook niet met de regering van andere landen vereenigen: *wij willen dus noch aan den Rijksraad, noch aan eenige andere Rijksvertegenwoordiging deelnemen.* Wij kennen aan zulk eene vertegenwoordiging het regt niet toe, om over Hongaarsche aangelegenheden te beschikken, en zijn alleen bereid om met de constitutionele volken der erflanden— als het eene zelfstandige en vrije volk met het andere— in elk voorkomend geval in aanraking te komen, onder volstrekt voorbehoud van onze afhankelijkheid. . . .

„De koning van Hongarije wordt alleen door de krooning wettig koning van Hongarije; maar die krooning is verbonden aan wettelijk voorgeschreven voorwaarden, waarvan de voorafgaande vervulling onvermijdelijk noodzakelijk is. De onverkorte handhaving van onze constitutionele zelfstandigheid, de territoriale en staatkundige integriteit van het land, de aanvulling van den Landdag. het volledig herstel onzer grondwetten, het weder in werking brengen van onze parlementaire regering en van ons verantwoordelijk ministerie, en de opheffing van al de nog bestaande gevolgen van het absolutistische stelsel — dat zijn de bedoelde voorwaarden, zonder welker voorafgaande vervulling geen overleg en geene schikking mogelijk is."

Ziedaar wat Deak wil, dat de landdag tot Oostenrijk zeggen zal. Maar in welken vorm? In een adres aan den keizer, die zich thans feitelijk als koning van Hongarije gedraagt. Thans wordt daarover door den landdag beraadslaagd en met eene warmte, die bewijst hoezeer het den Hongaren ernst is. Een van de laatste redenaars, de heer Eötvös, verklaarde dat hij eene Oostenrijksche constitutie voor het geheele rijk eene onmogelijkheid achtte; ja, hij geloofde niet eens, dat het patent van 28 Februarij ernstig gemeend was, omdat het wegens Oostenrijks betrekking tot den Duitschen bond voor uitvoering niet vatbaar is. Dit patent, zeide hij al verder, zou een dualismus in Oostenrijk grondvesten en wel, omdat alsdan het eene deel der monarchie, en wel het kleinste, tot den Duitschen bond zou behooren, waarvan het andere veel grootere zou zijn ingesloten. In dienzelfden geest spraken nog onderscheidene leden en een gaf zelfs in duidelijke bewoordingen te kennen, dat Oostenrijk van zijne Roomsch keizerlijke herinneringen moest afzien, voor de herstelling van zijn invloed in Italie geen opofferingen van zijne onderdanen moest vergen en zijn steun behoorde te zoeken in die provincien, die tot dusver aan het Huis Habsburg trouw zijn gebleven. En nu is er nog eene andere partij, die veel verder gaat dan Deak en die de abdicatie van Ferdinand V als een onwettigheid beschouwt, gevolgelijk onder geen voorwaarde hoegenaamd in onderhandeling wil treden met een keizer, die in haar oog geene aanspraak heeft op den troon van Hongarije. Gelukkig is deze partij in de minderheid en zoo als de zaken thans staan, is het vrij waarschijnlijk dat men het adres van Deak met eenparigheid van stemmen zal aannemen.

Maar wat dan? Als men mag afgaan op hetgeen te Weenen verzekerd wordt, dan zal de regering de aanneming van het adres met eene ontbinding van den landdag en met de uitschrijving van regtstreeksche verkiezingen voor den rijksraad in dat land beantwoorden. Het is echter zeer te betwijfelen, of die maatregel wel eenig doel zal treffen. Anderen zijn van meening, dat de regering eindigen zal met Hongarije in alles toe te geven 't geen evenwel onwaarschnlijk is. Vooreerst schijnt daartegen te pleiten, dat zij in den laatsten tijd buitengewoon veel troepen in Hongarije geconcenteerd heeft en ten andere, dat zij besloten heeft de belastingen, die zoo als men weet, geweigerd werden, des noods met geweld te laten invorderen. Dit heeft reeds te Pesth veel kwaad bloed gezet. De uitzigten zijn dus nog alles behalve helder.

Dat het Oostenrijk evenwel ernst is met concessien in liberalen zin blijkt uit de benoeming van eene commissie tot herziening van het concordaat en tot regeling van de Kerkelijke aangelegenheden. In die commissie zit zelfs een Protestantsch leeraar.

Overigens schijnt Oostenrijk voor Venetie op dit oogenblik niets meer te duchten; althans de troepen in het Venetiaansche zijn verminderd en de daar kommanderende generaal Benedek is zelfs met verlof voor 2 maanden naar eene badplaats.

Syrie zal zoo als wij zeiden, door de Fransche troepen worden ontruimd en wel op 5 Junij. Frankrijk gaat met weerzin daartoe over; dat blijkt deels uit den toon, waarop de *Moniteur* dit vertrek aankondigd, deels uit de discussien over deze kwestie in den senaat, deels uit eene redevoering, welke de heer Billault bij die gelegenheid gehouden heeft. Ook eene dépêche van den heer de Thouvenel aan den Franschen gezant te Konstantinopel, ademt denzelfden geest. Hij zegt daarin: „Niet Frankrijk, maar Europa ontruimt Syrie." De Porte wordt er zelfs ingewikkeld in uitgenoodigd om van hare zijde een voorstel tot verlenging van de Fransche bezetting te doen, terwijl er een soort van voorbehoud in voorkomt, wat betreft het regt van tusschenkomst

in Syrie, zoo nieuwe moordtooneelen in dat land mogten voorvallen. Dit heeft aanleiding gegeven, dat de Engelsche ministerieele drukpers zich weder zeer ongunstig over Frankrijk uitlaat; vooral de *Morning Post* maakt zich tot tolk van de heerschende verbittering. Volgens die dagbladen behoeft men zich over het behoud van de rust in Syrie volstrekt niet te verontrusten. Het schijnt evenwel alsof de Turksche regering die gerustheid niet deelt, want men zegt dat de Turksche gezant te Parijs nog zeer onlangs den heer de Thouvenel heeft gepolsd, of Frankrijk niet een middel van transactie wilde voorssellen? Hoe dit zij, het reeds zoo ingewikkelde Oostersche vraagstuk treed hierdoor eene nieuwe phase in, want het is niet vooruit te zien, wat het gevolg zal wezen zoo nieuwe wanordelijkheden mogten voorvallen; en dat dit gebeuren zal, is waarschijnlijk, indien de Porte de noodige magt niet heeft, om in de gewesten de regten der beschaving te beschermen.

Een ministerieel dagblad van Parijs, *la Patrie*, verzekert dat niet de Maroniten alleen, maar ook de Drusen en de Mahomedaansche bevolking van den Libanon, behoorende tot de secte der Metuali's en tot die der Ansarieh's, den wensch hebben te kennen gegeven, dat het geheele gebergte wederom, even als vóór het jaar 1840, zou worden geplaatst onder één bestuur, hetwelk eenen Christen aan zijn hoofd en eene constitutie tot rigtsnoer zou hebben. Dit is trouwens het door Frankrijk voorgeslagen plan voor de nieuwe regeling van het bestuur van den Libanon.

Voorloopig zullen drie eskaders, een Fransch, een Engelsch, en een Russisch, op de Syrische kust gestationeerd worden. Het Fransche, 8 linieschepen sterk, is reeds onder zeil.

Uit Italie is op dit oogenblik weinig te melden. De organisatie van het nieuwe koningrijk gaat langzaam vooruit; alleen in het Napelsche is het nog alles behalve rustig: Bourbonsche benden vertoonen zich zelfs tot op een geringen afstand van de hoofdstad, roovende en plunderende. Er was dezer dagen sprake dat het hof van Turin voor eenige maanden derwaarts zou verplaatst worden, maar men hoort daar in den laatsten tijd weer niets van. Men zegt dat Victor Emanuel aan een volledige bevrediging van dit gewest wanhoopt, zoolang de Romeinsche kwestie nog niet geregeld is. Die zaak is nog geen stap gevorderd. Wel zijn er allerlei geruchten in omloop over voorstellen, die door keizer Napoleon aan koning Victor Emanuel en zelfs aan den paus gedaan zouden zijn, wel is van onderscheidene kanten, zelfs in het Engelsche parlement verzekerd, dat Rome voor half Junij door de Franschen ontruimd zal wezen — maar dat alles steunt op hoegenaamd geen soliede gronden. En toch zal wel spoedig eene beslissing hoe dan ook genomen moeten worden, want zonder eene eindregeling van dit gewigtig punt, is aan een verwezenlijking der geprojecteerde leening van 500 millioen ten behoeve van het nieuwe Italiaansche koningrijk, althans op eenigzins aannemelijke voorwaarden niet te denken.

De heer von Schleinitz heeft aan den Pruissischen gezant te Turin last gegeven, om de paspoorten, die de regering van koning Victor Emanuel afgeeft aan hen, die naar Pruissen reizen, te viseren, ook wanneer daarop aan het hoofd staat: Koningrijk Italie. De heer von Schleinitz heeft in zijne instructie aan den gezant ten deze gewezen op de noodzakelijkheid, om het verkeer tusschen Italie en Pruissen niet te belemmeren.

De Russische regering heeft aan hare diplomatieke agenten in het buitenland gelijken last verstrekt.

Griekenland heeft het nieuwe koningrijk Italie erkend. Men verwacht dat dit ook spoedig door Frankrijk zal geschieden.

De Poolsche beweging is, naar het schijnt onderdrukt. Enkele op zich zelf staande demonstratien hebben wel is waar nu en dan nog plaats, maar zij beteekenen te weinig, om de regering zorg te baren. Dat die rust echter slechts oppervlakkig is, behoeft geen betoog. Van de Poolsche grenzen wordt berigt, dat de wetten tot hervorming van de instellingen des koningrijks voltooid en de heere Platonoff en Karnicki naar St. Petersburg vertrokken zijn, om die door den keizer te laten bekrachtigen. De troepen zijn ten deele van de openbare pleinen van Warschau vertrokken.

In Duitschland begint de vrees voor oorlog te wijken en worden de gemoederen allengs kalmer. Beijeren, dat zich bijzonder had onderscheiden door zijnen ijver om zijn legermagt te versterken, heeft de werkzaamheden doen staken, waarmede een aanvang was gemaakt, voor het groote kamp, dat tusschen de vesting Ingolstadt en Augsburg zou worden aangelegd. Voorts zullen dertig man van elke compagnie met verlof naar hunne haardsteden worden teruggezonden, en de kolonels hebben aanschrijving gekregen zeer onbeperkt te handelen bij het verleenen van tijdelijke vergunning aan de manschap om zich te verwijderen. Eindelijk zijn maatregelen genomen, opdat de onlangs bepaalde vorming van nieuwe regimenten het effectief niet vermeerdere, en daartoe zal men geraken, door in de oude regimenten van drie bataillons twee te maken.

De Duitsch–Deensche kwestie is in staat van stilstand. Het schijnt zelfs dat er eenig uitzigt op eene schikking bestaat. Het grootste gedeelte van de opgeroepen Deensche militairen zal dan ook tegen het einde dezer maand ontslagen en het leger voor drie-vierde op den voet van vrede gebragt worden.

Te Marseille zijn den 15den dezer berigten ontvangen uit Konstantinopel, loopende tot 8 dezer. Het *Journal de Konstantinople* erkent dat de tijdingen uit Montenegro allertreurigst zijn. Omer Pacha is op het punt van naar Mostar te vertrekken. Hij zal de reis langs den Donau aanvaarden en tevens de vestingen van Servie inspecteren. Naar luid van brieven wordt de vorst van Servie beschuldigd van de ontevredenheid op te wekken wapens te verschaffen. Omer Pacha heeft in last om de Christenen te ontwapenen. In Bosnie is het nog rustig; maar ook daar hebben allerlei pogingen plaats om de ontevredenheid gaande te maken. In de provincien wordt het papieren geld geweigerd. Te Konstantinopel wordt de helft er op verloren. Ten gevolge hiervan neemt er de ellende en tevens de verbittering toe. Er zijn zelfs plakkaten in de Turksche taal aangeplakt, waarin met brandstichting gedreigd wordt, en de regering met den naam van dieven wordt bestempeld, terwijl de geestelijkheid slaafsch en snood wordt genoemd. Bij gelegenheid van het paaschfeest, heeft er een bloedig gevecht plaats gehad tusschen de Grieken en Bulgaren. De tusschenkomst der autoriteit heeft daaraan een einde gemaakt.

St. Domingo is nu definitief bij Spanje ingelijfd. De slavernij zal op dat eiland zal niet weder ingevoerd worden.

De laatste berigten uit de Vereenigde Staten van Noord-Amerika loopen tot 11 Mei en luiden nog niet bemoedigend. De geest der tweedragt maakt daar nog steeds vorderingen. De effective blokkade der Zuidelijke havens zal weldra in werking komen. Noord-Carolina heeft zich van de Unie gescheiden, Tenesse en Arkansas; Maryland en het westelijk gedeelte van Virginie blijven daaarentegen daaraan trouw. De president Lincoln heeft 42,000 vrijwilligers onder de wapens geroepen. Het schijnt dat de Unie gaarne zou zien, dat Engeland openlijk hare partij koos, maar het is niet te denken dat dit land zijn stelsel van onzijdigheid zal verzaken.

LAATSTE BERIGTEN.

Rotterdam, 25 Mei.

Men verzekert dat Z. M. de koning zich in het begin der volgende maand voor eenigen tijd naar het Loo zal begeven.

— Men verneemt dat Z. M. de koning-groothertog heeft benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon, den heer D. Jeras, commies ter provinciale griffie van Zeeland.

— Tot sub-commissie der Delftsche verloting ten behoeve der noodlijdenden op Java, hebben zich te Middelburg gevormd de heeren F. Nagtglas, C. D. Roël en J. W. de Raad.

— De laatste berigten, welke bij het departement van binnenlandsche zaken, van den staatsraad commissaris des konings in Gelderland ontvangen zijn omtrent den gezondheidstoestand der inwoners van de overstroomde gemeenten, luiden gunstig. Te Driel en te Amerzoden nam het typheuse ziektekarakter en het aantal zieken langzaam af. Te Driel had men het schoollocaal kunnen ontruimen. De te Zalt-Bommel verpleegden waren allen in gunstigen gezondheidstoestand naar hunne gemeenten teruggekeerd.

— Van goederhand vernemen wij, dat de vereenigingen van *Het Metalen Kruis* uit de verschillende gewesten des lands, in de laatste dagen van Augustus te Utrecht eene groote algemeene bijeenkomst zullen houden, waartoe drie dagen bestemd zijn.

— Naar wij vernemen zal te Eijerland een vuurtoren worden gebouwd, om het veelvuldige stranden van schepen in de Eijerlandsche gronden zooveel mogelijk te voorkomen.

— Het alhier te huis behoorende barkschip *Zwerver*, kapt. B. T. Franzen, onder de Boompjes liggende en bezig zijnde om steenen voor Samarang over te nemen, is gisteren morgen op zijde geslagen. Naar men veronderstelt, moet het ongeluk ontstaan zijn doordien het schip van den grond gevallen was. Het schip is naar buiten overgevallen en ligt geheel plat op zijde.

Menschenlevens heeft men bij het ongeval zelf niet te betreuren, doch dit is ook alleen aan een gelukkig toeval te danken; want op het oogenblik, dat het gebeurde bevonden er zich, behalve de equipage een twintigtal steenenzetters aan boord. Voor deze laatsten zeker was de redding vooral zeer bezwaarlijk geweest, wanneer het schip in eens ware omgevallen, maar gelukkig werd het eenige minuten gesteund door den kluiverboom (welke later gebroken is) van het achter de bark liggende schip *Tonia* en daardoor had men gelegenheid allen te redden.

Later is een sjouwerman, met name van Klare, met het uitbrengen van een tros in de rivier gevallen en verdronken; zijn lijk is nog niet gevonden.

Men heeft heden kaapstanden aan den wal opgerigt, een kielligter op zijde gebragt en verder alle voorbereidende werkzaamheden gedaan, om het schip weder overeind te brengen.

— Z. M. heeft aan *G. B. H. van Rosenberg*, ambt. ter bes. van den gouverneur der Moluksche eilanden, tijdelijk belast met het civiel bestuur in de Elpapoeti baai, vergund het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder 4de kl. der orde van Philippus den Grootmoedigen, hem door Z. K. H. den Groot–hertog van Hessen geschonken; en aan Mr. *O. W. Stavenisse de Brauw*, op verzoek, eervol ontslagen als lid der rijkscommissie voor statistiek onder dankbetuiging; en in zijne plaats benoemd *L. Mulder*, kapt. van den staf der inf.

Z. M. heeft den heer *J. J. Rochussen*, minister van staat vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van ridder grootkruis der Christus-orde, hem door Z. M. den koning van Portugal geschonken.

BUITENLAND.

Prins Napoleon is benoemd tot grootmeester van de orde der vrijmetselaars in Frankrijk, ter vervanging van prins Murat.

— De bisschop van Marseille is den afgeloopen nacht overleden.

— Prins Orloff is overleden.

— Met de *Tagus* zijn berigten ontvangen uit Lissabon van 17 dezer. Men dacht dat bij de Cortes een voorstel zou worden ingediend om de regten op suiker te verminderen.

— Met de *Bremen* en *Bohemian* zijn berigten uit New-York van 11 dezer ontvangen. De marsch der bondstroepen naar Baltimore heeft een aanvang genomen. De Virginiers hebben op den oever van Maryland, de hoogten van de Potomac bezet en bevestigen die hoogten; er bevinden zich daar vele troepen der Zuidelijke confederatie. Groote troepenmassa's uit het Zuiden rukken Virginia binnen. De senator Wigfall heeft kennis gegeven dat 100,000 separatisten zich op weg naar Washington bevinden en dat de president Lincoln benevens zijn kabinet gevangen genomen zullen worden, wanneer zij voor het midden van Junij Washington niet verlaten. Het uitvoerend bewind te Washington neemt groote maatregelen van voorzorg. Westelijk Virginie blijft tegen de afscheiding gestemd; er is eene conventie bijeengeroepen om de vorming van een afzonderlijken staat te decreteren, die alsdan in de Unie zoude treden. De rebellen in Texas hebben eenige bondstroepen gevangen genomen. De Noord-Westelijke Staten houden trouw aan de Unie vast. Het wetgevend committé van Maryland heeft resolutien aangenomen, waarbij de politiek der bondsregering wordt afgekeurd, doch de pligten van den staat jegens de Unie worden erkend, en de president wordt uitgenoodigd den oorlog te staken, tot het congres bijeenkomt.

De kotter *Harriet Lane* heeft een kaper opgebragt.

De gouverneur van Kentucky heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarin hij eene nationale conventie bijeenroept om zich voor of tegen de Unie te verklaren.

Zes oorlogschepen der Unie liggen voor fort Pickens. De troepen van het Zuiden bereiden zich tot den aanval voor.

De stoomboot *William Seldon*, die de gemeenschap tusschen Old Point en Norfolk onderhield, is door de Virginiers genomen.

Volgens een particulier schrijven waren de te Harper's ferry geconcentreerde Zuidelijke troepen slecht gewapend en van weinig levensmiddelen voorzien.

Het congres te Montgomery neemt, naar men zegt, in geheime zittingen, maatregelen om den oorlog met energie te kunnen voortzetten en het gebied der confederatie in staat van verdediging te brengen. De confederatie moet genoeg geschut voor een leger van 150,000 man, voor een veldtogt van een jaar bezitten.

In de wetgeving van Pennsylvanie is eene bill aangenomen tot het sluiten eener leening van 4 millioen dollars en het leveren van 15 regimenten vrijwilligers.

De stoomboot *Pembroke* is van Boston met versterkingen naar fort Moenroe vertrokken.

Al de bruggen tusschen Baltimore en Washington, met uitzondering van enkele, zijn hersteld.

De brigade vrijwilligers van generaal Frost uit Missouri, 800 man sterk, is bij Saint-Louis door vrijwilligers der Unie gevangen genomen.

Men heeft berekend dat tot nu toe 800,000 vrijwilligers hunne diensten aan de bondsregering hebben aangeboden.

Volgens eene telegrafische dépêche, in alle bladen voorkomende, is te Frankfort (Kentucky) een slavenopstand uitgebarsten; 400 gewapende negers maakten zich aan plundering schuldig. Men zegt dat hunne aanvoerders blanken zijn; men heeft naar Indiana om toezending van hulp getelegrafeerd. Van eene andere zijde wordt dit berigt weder tegengesproken.

De *Great Eastern* is te New-York aangekomen. De regering onderhandelt met de agenten, om dit schip voor de transportdienst te huren.

Laatste Telegrafische Dépêches.

Parijs, 24 Mei. Aan de deuren der vrijmetselaarsloges alhier is een besluit van den prefect van policie aangeplakt, waarin elke vergadering van het Groot Oosten geschorst wordt. De vergadering is daarop verdaagd tot in October.

Madrid, 24 Mei. De *Corr. Autogr.* meldt dat het Spaansch gouvernement voornemens is, administratieve hervormingen op de Spaansche bezittingen in de Antilles in te voeren.

New-York, 14 Mei (*Reuters Agentschap*). De havens van Virginie zijn thans definitief geblokkeerd. Er is bevel gegeven aan al de schepen, om die wateren binnen 14 dagen te verlaten. Charleston, Savanah en New-Orleans zullen in den loop van de week geblokkeerd worden.

Het fort Henry te Baltimore heeft versterking ontvangen. De generaal Buttler heeft zich met 200 man en zonder wederstand van deze stad meester gemaakt, die daarop in staat van beleg is verklaard.

Te Washington zijn 31,000 man geconcenteerd. De beweging ten gunste van de Unie neemt in Virginie toe. De sterkte van de troepen der Separatisten te Harpers Ferry bedraagt slechts 6000 man.

New-York, 16 Mei (*Reuters Agentschap*). De bondsregering heeft aan de buitenlandsche mogendheden kennis gegeven dat zij hare diplomatieke betrekkingen zal schorsen met die mogendheid welke de commissarissen der in opstand gekomene staten zal erkennen.

De Virginiers hebben het stoffelijk overschot van Washington uit zijn graf te Mont–Vernon geroofd.

HANDELSBERIGTEN.

Rotterdam, 24 Mei.

Alhoewel men zich meer algemeen met het denkbeeld schijnt te vereenigen, dat het gevaar voor het op nieuw uitbreken van den oorlog in Europa, voor het tegenwoordige althans, eenigzins geweken is, was zulks evenwel tot nog toe van weinig invloed op den goederen handel en zijn daarin nog geen teekenen van herlevend vertrouwen te bespeuren. Integendeel bleef — met uitzondering van enkele artikelen, die door den verwarden toestand in Amerika in opgewonden stemming verkeerden — de omzet zeer beperkt en is er gedurende de laatste 14 *dagen aan onze markt weinig meldingswaardigs voorgevallen.* KATOEN, *waarin tot stijgende prijzen een vrij belangrijke handel plaats vond, was in de vorige week weder stiller, in navolging der mark te Liverpool, alwaar de lust tot speculatie veel verflaauwde op het berigt dat de bank van Engeland het disconto van 5 op 6% verhoogd had. Het artikel heeft zich ondertusschen weder hersteld en de stemming is thans op nieuw zeer vast. Door de N. H. M. zijn tegen* 11 *Julij te Amsterdam in veiling aangeslagen* 3629 *bn.* Comptah *en* 4949 *bn.* Amerik. *Naar* KOFFIJ *blijft tot veilingprijs vraag bestaan; terwijl vrij algemeen op ½ c. à* 1 *c. daarboven wordt gehouden, hetwelk slechts voor dadelijke behoefte en sommige merken wordt besteed. Niettegenstaande de vaste stemming bleven de omzettingen in de 2de hand dus van weinig beteekenis.* BANCA TIN *werd bij gebrek aan vraag weder tot lagere prijzen aangeboden en ten slotte tot f* 1 *beneden de vorige notering verhandeld. Door de N. H. M. zijn tegen* 26 *Junij ca.* 138,000 *blokken in veiling aangeslagen.* INDIGO *is grif tot veilingprijzen te plaatsen, doch niet onder* 15 *à* 20 *c. avans te koop, hetgeen nu en dan voor behoefte besteed wordt.* RIJST *begint iets meer attentie te trekken vooral in de betere soorten voor consumtie, waardoor de houders in hunne vaste stemming gesteund worden.* ARAK *verkeert in flaauwe stemming en zou niet dan tot merkbaar verlaagde prijzen te plaatsen zijn.*

VERTREK van de LAND-MAIL
op WOENSDAG 10 JULIJ, des avonds ten 6 ure,
bezorging der Brieven tegen 4 ure.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot Kolff & Co., Samarang.